

L'escola concertada davant les eleccions*

L'educació, per tractar-se d'un dret fonamental segons el nostre ordenament jurídic, és una activitat especialment regulada pels poders públics i molt intervinguda per l'administració. Segurament massa. Per aquest motiu, les majories parlamentàries i la composició dels governs acaben tenint una forta incidència, fins i tot, en el dia a dia de l'escola. Molt més que en altres sectors. Per això una de les primeres reivindicacions del sector és sempre la d'una certa estabilitat normativa i és també per això que interessa molt conèixer les propostes de les diverses forces polítiques davant les eleccions al Parlament de Catalunya d'aquest novembre.

Esguardant l'horitzó temporal de la propera legislatura –quatre anys-, l'escola concertada no pot amagar la seva preocupació. Som plenament conscients de la crisi, ja n'èrem i ja la notàvem a les escoles quan alguns encara la negaven. Sabem que és profunda. Però no ens podem resignar, ni s'han de resignar els polítics. En moments de crisi i de manca de recursos **és més important encara debatre a fons les prioritats i també les propostes per a incrementar l'eficiència i la bona gestió.** Esperem molt en aquests aspectes, perquè hi ha molt a millorar.

No podem oblidar que el sector de **l'escola concertada de Catalunya viu un fort sentiment de frustració i de discriminació.** En els ben recents anys de vaques grasses –o, si més no, d'alegries pressupostàries, en que el pressupost d'educació va créixer un 80% segons les seves fons dels partits governamentals-, l'escola concertada no ha vist millorar substancialment cap de les seves reivindicacions històriques i el seu ofec econòmic s'ha agreujat, amb disminució d'ingressos i creixents exigències de tota mena.

La LOE –la llei orgànica d'educació del 2006- s'està incomplint pel que fa a la disposició sobre revisió del mòdul econòmic del concert, reconegut ja com a insuficient per tot l'arc parlamentari. Encara no s'ha donat ni la primera passa per aquesta revisió. La plantilla de l'escola concertada no s'adequa als desdoblaments i mecanismes d'atenció a la diversitat que fixa la LOE. Els PQPIs no s'han concertat –previsió que contempla també la LOE- i, pel que fa als centres concertats, segueixen el calvari de la subvenció d'un Departament de Treball, amb una burocràcia barroca i infinita que comporta que enguany aquests programes s'hagin iniciat amb més d'un mes d'endarreriment.

L'incompliment del Pacte Nacional per l'Educació pel que fa a l'escola concertada és general. No cal detallar els incompliments, només esmentar, com exemple, que ni s'ha volgut fer l'estudi del cost de la plaça escolar que calia tenir enllestit el 2007.

Ara tenim la Llei d'Educació de Catalunya. Certament només té 15 mesos de vigència, però les perspectives de com avançarem en suficiència econòmica, escola inclusiva, homologació de condicions del professorat i altres aspectes, no són pas falagueres. I per postres, ens ha caigut, també a l'escola concertada, la retallada salarial al professorat fent una falsa i tramposa equiparació amb el professorat funcionari.

Davant la manca de recursos, **és hora de prioritzar.** En aquesta priorització cal optar per l'educació –la millor eina contra la crisi, tot i que no sigui d'efectes immediats- i cal prioritzar aquelles situacions de discriminació i postergació que està patint l'escola

concertada en el seu conjunt i especialment la d'aquelles escoles que per l'extracció social del seu alumnat no té el suport de les famílies que actua de pal·liatiu en els altres centres. Si no tallem en sec la hipocresia política respecte l'escola concertada, es pot ensorrar una part important d'aquest sector.

Hi ha mesures que no suposen més despesa. Per exemple una distribució més equitativa de les subvencions i dels ajuts atorgats, en règim d'igualtat entre tots els centres del Servei Educatiu de Catalunya, per que no passi el que està passant, per exemple, amb el programa EduCAT 1x1, on l'escola concertada està exclosa en la infraestructura de centre i l'equipament de les aules.

És hora, també, de millorar l'eficiència de l'administració. Cal mesurar bé cada nova iniciativa de l'administració i els seus costos directes i indirectes. Pesa sobre els centres escolars la sensació que cada cop cal dedicar més esforços als aspectes burocràtics de la seva gestió, alhora que es multipliquen les estructures administratives. Les flamants zones educatives i la creixent intervenció dels ajuntaments no poden convertir-se, com està passant, en la creació de noves instàncies de supervisió i ens que reclamen informació als centres, duplicant les estructures administratives sense aportar cal valor afegit per a ningú.

Sense diners també es poden fer coses... i deixar de fer coses. Marejar menys els centres i el professorat amb iniciatives i requeriments improvisats o de dubtosa necessitat, també és una intel·ligent manera d'ajudar a la millora de l'educació i -això si que és la quadratura del cercle- estalviant diners!

Sabem de les dificultats del moment, però no volem caure en el desànim, ni fomentar la desafecció política. **Esperem dels candidats propostes concretes i realistes.** No volem afalacs sinó propostes creïbles que estimulin l'opció lliure dels electors. **Per a molts electors el futur de l'educació és un tema important** i per a prop del 40% de les famílies amb fills als ensenyaments obligatoris, aquest futur passa pel futur de l'escola concertada.

Carles Armengol

Pedagog i secretari adjunt de l'Escola Cristiana de Catalunya

() Aquest text és una adaptació de les paraules de presentació de la taula rodona "L'escola concertada i les propostes educatives per a Catalunya", celebrada a Barcelona el dimarts 26 d'octubre de 2010.*